

Jordbruk

Jordbruket är en av de viktigaste näringarna på Gotland. Gotland har en omfattande djurproduktion på många gårdar, såsom mjölkkor, nötboskap, grisar, lamm och höns. Lammproduktion är det som ökar mest. Djurproduktionen ger direkta inkomster och sysselsättning, men också underlag för förädling av olika livsmedelsprodukter, tex lokal produktion av ost. Den lokala förädlingen har blivit allt viktigare i takt med att priserna på lantbrukets produkter pressas av import. Förädlingen bidrar då till att mer av livsmedelsprodukternas värde kommer Gotland till del.

Bland de grödor som odlas på Gotland är vallen den största och viktigaste grödan. Odlingen av spannmål och oljeväxter är också stor. Den odling där Gotland har störst marknadsandel och även är mest känd för är odling av olika rotfrukter, som tex potatis, lök, morötter och andra primörer som sparris.

På Gotland arrangeras numera en årligen återkommande Primörpremiär. Den firas ett veckoslut i maj, då Gotland öppnar upp och erbjuder gotlänningar och andra tillresta besökare olika matupplevelser med primörer som gotländskt lammkött, sparris, kajpsoppa och många andra lokala produkter.

FAKTA JORDBRUKSFÖRETAG

2008 fanns det 1 577 företag med mer än 2,0 ha åker. Det är en minskning med 367 företag sedan 1998. Gotland utgör 3,2% av Sveriges totala åkerareal. 2,5% av all höstvetete, vårvete och råg i Sverige och 3,4% av all potatis i Sverige odlas på Gotland. 651 företag har nötkreatur varav 294 är mjölkbesättningar. 73 har svinuppfödning och 62 har höns. 337 företag delar på 58 627 lamm som totalt finns på Gotland.

Ekologiskt jordbruk

Kravodling utan användning av konstgödsel och kemiska bekämpningsmedel har tillämpats under lång tid på Gotland. De ekologiskt odlade grödorna blir bara fler och fler och omfattar alla jordbrukets områden. Under 2008 svarade Gotland för 45,8% av KRAV-arealen för potatis i Sverige. (367 ha av totalt 800 ha).

KONTROLLERAD EKOLOGISKT ODLAD AREAL 2008

Åkerareal Gotland, ha	Andel KRAV, %
Totalt	85 207
KRAV	7 052
	KRAV Sverige 6,8
	KRAV Gotland 8,3

ANTAL KRAV-ANSLUTNA GÅRDAR 2008

Totalt på Gotland 123

KRAV-GODKÄNDA DJUR 2008

	% av alla i Sverige	Gotland antal	Riket antal
Mjölkkor	2,9	851	28 908
Övr. nöt	3,5	4 426	126 258
Får inkl lamm	16,2	7 272	44 942
Svin	0,3	61	24 355
Fjäderfä	2,6	17 445	676 253

KRAV-AREAL KÖKSVÄXTER 2008

De största ekologiska odlade arealerna av trädgårdsväxter på friland finns på Gotland med 12% och i Skåne med 22%. Tillsammans står de för 1/3 av arealen ekologiskt odlade trädgårdsväxter i landet. På Gotland odlades 142 ha med framför allt potatis, morötter, lök och rödbetor.